

“NA HMAILAM HRANG RUAH NAK”

Think Of Your Future (Falam)

By William MacDonald
Copyright 2010 by William MacDonald
www.william-macdonald.org

Published by
Mr. Kap Khen Thang
Family Literature Ministry
G.O.P. Box 395
Yangon
Myanmar
Phone 0095641084
tzm@yangon.net.mm
or
wtcflm@gmail.com

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK

Ka nun nak mei inn cu Pathian hrangah vangter a si zo ih ka thih tik ah ziang tluk in lung awi thlak a si ding. Pek nak, tuah nak or mi sual pawl rundam an si thei nak dingih tan ka lak nak pawl ruangah ka lung a awi ding. Harsat nak lamzin a si konan zianghman a si lo, mangbang thlak zet mi Pathian ih lamhruai nak cu ka hrang ah a tawk asi. Ka nunnak mei inn cu Pathian ah vangter a si zo ruangah ka nunnak a cem tik ah ziang tluk in a lung awi thlak ding .

HAWL OL NAK

Nun nak thleng sak thei Pathian tongkam
A umsun mi nunnak
A rei lo tuk
Kumkhua a hmun mi
Maan a nei mi tik cu
Kum khaw hrang maan anei mi fim nak
Na hmailam hrang nangmah in na hril
Tumtah nak-Fim nak or Bangawk lo nak
A cak mi nunnak, fial nak
A cak mi nunnak, pek awk nak
Pumcawm nak hrang hnatuan nak ih thupi zia
That cuh nak, bum nak le hrial awk nak
Loh theih lo ih ngah duh nak nun

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 5 Nunnak Thlengsak Thei Pathian Tongkam

A cakzet mi Pathian tongkam cun milai nunnak le an ruah nak, Hnatuan nak pawl hmuahhmuah a ciah thluh thei a si. A nih cu kum rei pi a mah kel vek in um ringring a bang nan thansoh nak le sung lam ih thil tih thei nak ruangah nun danglam nak cu a ngah a si.

Cu mi cu Hodson Taylor par ih thil cang mi a si. A pa ih cauk khan ah a lut ih zianghman tumtah nei lo in a rak kau zok rero lai ah “Khrih ih theh cia mi hnatuan nak ”ti ih ngan mi a hmu. Pathian tongkam cun a nunnak cu a rak kai hnget tuk thlang ih, Khrih ih tuah nak, tuah nak pawl a theh thluh zo a si ah cun, a nih hrang ah rundam tu rin le zum ding lobak a dang tuah ding a nei nawn lo. A thinlung, a thlarau cu hnangam nak in a khat thlang. Kum a rei deuh hnu ah Tuluk ram ah rundam nak sangkaa ong ding ah a feh a si.

Cu vek in Count Zingendorf in a rak tong ve asi. Germany ah tleirawl te a si lai ah nikhat cu thinglam tah par ih a thi tu Khrih – mizuk hmai ah a ding ih cu mi mizuk tang ih ngan mi ca cu “thungai tih ah cun hi mi pawl hi na hrang ih a tuah mi a si” ti mi ca cu a siar ih Count Zingendorf ih nunnak cu a danglam ih a thlarau mit cu a vang tariai a si. Cu mi ni ih sin Khrih cu rundam tu ah a pom. A sinan zuk tang ih ngan mi a dang khal a siar bet mi cu “ nangteh ka hrang ah ziang na tuah zo”ti mi ca a si. Hi vek ih thu suh nak ruangah a thih tiang a nunnak cu Pathian hrangah a hlan aw ta a si. A tu ah cun Moravian ti hmin pu in kan khristian hna tuan nak ah a thuanthu cu kan hrang ah a um lai a si. Dwight L. Moody ih nunnak khal ah a rak tong ve .England ram ih thuthangtha raldo theh pek te a si .Varley in Moody hnen ah Pathian duh nak cu thinlung zaten duhhiar nak a nei tu hnen ah Pathian in ziangvek thil a tuah thei ih, a tuah ding mi cu lei minung pawl in an thei ban lo tiah a sim. Cu tivek tongkam cu Moody ih thinsung ah hngilh thei lo in a cam ringring.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 6

Ti pi par ah timbaw thawn inn a tlun tik khal ah siseh, New York khawpi a thlen tik khal ah siseh Chicago ah tlang leng thawn a feh lai khal ah siseh cu mi tongkam cu a nung ringring. Cu ti cun a nunnak a thleng aw ih a tu ah cun hmun tinkim ah Khrih ih hnatuan theh cia mi thuthangtha a tlan pi rero a si. Cu ti vek ih thil cang mi pawl cu mitam pi in an sim thei cio ko ding. Thu tak minung nunnak taktak a sim tu tongkam kan ton tik ah ziang siar lo in an um, asinan mak an ti ih an ruat na sa. Cu mi cun an thinlung cu a kaang ter ih nun thar an ngah a si. A hlan vek in an um nawn lo. An tumtah nak in an ruah nak a thang ter ih Pathian hrang ah nuncan mawi thuanthu nei tu ah an cang ta a si. Cu ti vek pawl tla kan tong thei ve a si. A tlun ih thu pawl kan ruah fel tik ah, Pathian tongkam cu a can a kim tik ah kumkhaw neh nak le nunnak hrang ih neh nak thu pawl kan hmu thei a si. Kan mai nunnak khal ah Pathian thu duh hiar nak le, thleng awk duhnak thinlung kan nei ah cun kan ngah thei ve a si. Kan man zo maw? Curuang ah a tang lam ih thusuh nak pawl kha Pathian hmai ah kan phi ta pei.

Pathian in in biak tik ah sawn ding ah hiar nak na nei maw?

Ziang tik lai can khal ah Pathian thu na ngai thei pei maw?

Pathian hrang ah hlon theih lo mi na nei maw?

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 7

Nunnak Umsun

Hi leitlun ah ziang ruang ah kan nung? Kan tar ih kan thi ih , thih hnu nung aw sal thei tu kan um lo ti hi theih a tul na sa. Curuangah kumkhua a hmun mi thawn kan nunnak hi kan thar thawh a tul asi.

Nunnak Umsun

Jn 9:4 ah Jesuh in “sun a si lai ah n I thlah tu ih hna tuan kan tuan rero a tul a si. Zan a ra thleng cing ding ih zohman hna an tuan thei nawn lo ding”. Kan neihsun asi mi ka na nunnak hi hman thiam a tul na sa.

Hi mi bung cang hi kan nunnak ah mei vek in a alh lawngah kan nun nak hi maan a nei ding. Nunnak cu pakhat lawng a um. Kaa thawn rel meimei theih lo mi a thuk in a kau a si hi aw a va mak em!

A tu ah cun a tlun lam thu pawl ih man neih zia kha ka ruat tul a si. Kan hrang ah kan nunnak hi ziang tluk in maan a nei. Na nunnak hi thil dang thawn na thleng siang ding maw? Zo hman in a maan an pe thei lo a si. Minung ih maan rel thei rual a si lo, curuangah kan nunnak

hrang ah kan ruat that awk a tul na sa.Mipa hmuahhmuah hi John, Jidah, Paul or Piter tla an si thei.Sual hrang ah a soal tu, mizaran or maan a nei lo tu, nom nak or har nak pawl hrang ah hi hmuah in tawk seh ti in a maan kan rel thei lo.

Hi mi pawl in kan nunnak ah thu a nei thei ah cun kan um men thei lo ding ih a tha bik in kan nun hi maan kan nei terding ih thiltha hrang lawng ah kan hmang thei ding a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 8

Milai in nunnak tampi kan nei lo, pakhat lawng kan nei .Kan neih sun nunnak kha ziang tluk in maan na nei ter, kan nunnak cu khapkhat te lawng a si. Nikhat hnu nikhat maan anei mi nun nei tum aw,Caankhat hnu caankhat a tha mi ruah nak keng ringring aw.

Cu mi cu kan neih sun nun mawi,mi hmuh ter dingah ti in thlahtlamzet in a hmang theu.Nufa te pahnih thil an lei ih thil an lei thluh hnu ah a nu hrangah leih ding ah a lung kim. An lei ding mi thilthuam hmai ah a ding ih a zoh rero, a duh mi cu a hril ih a zuar tu in a pek tik ah, hi mi ka duh sal lo ti ah a ti leuhleuh, cuvek ih maiduh nak hman hril suak thei lo fanu te cu, a nu in fanu te hril zaang aw he a tih tik ah “a fanu in ka nu ka neih mi piakhat lawng ka nei fawn si”ti ah a sim.

“Piakhat lawng a si” “nun nak hi pakhat lawng kan nei” curuangah fimkhur ten hman dan ding thiam tum aw.Hi mi thu hi kan mang ringring pei.Britist ram ih siangpahrang George in a tumtah mi buah suak thei ding in a cabuai par ah thil pakhat a ret. hleikua century hmai sa lam ah America hnin ter thei tu Stephan Grellet in cu mi thu cu atanglam vek a ngan a si:

Hi leitlun ah voikhat lawng kan nung ding Curuangah minung le minung hnen ah thiltha or duhdawt nak thawn hmuh a theih mi thil pakhatkhat ka buah a tul asi.Lei tlun ah voi khat kan suaksal nawn lo ding ruangah fung lo in ka buah zaang ding.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 9

Avis B:Christiansen khal in a dairy sungah hi tin a ngan “ hi leilung pi hi duhdawt nak lawng in a nung thei a si tin a ti:

Ka Bawipa, ka nun nak pakhat te lawng pek ding ka nei.Nangmah thangthat ding lei pakhat lawng ka nei,na hrang ih pek awk nak hi na sunloih nak asi ti khal ka thei, ziangkim hi nang mai sunloih nak si hram seh.Ka nunnak hi kei mah in ka nei lo nang mah sawn in na nei a si.A tanglai mi ka can pawl khal nangmai hrang ah si seh.Minung ih thlarau hmuahhmuah khal soal sung ah ningzah thlak tak in a thleng rero zo.Na thil tih thei nak huham thawn, na kross thuthangtha thawn thazaang in pe hram aw.

Pathian hnen ih kan pekthei mi umsun cu ka nun pakhat lawng hi pek tlak ka nei si.Naduh nak ka thlun ding.Ka hrang ziangkim i pe tu Pathian, a tu ka nunnak le ka can hmuahhmuah hi na hrangah rak hmang hram aw.

Kan nunnak neihsun a dang lam ter thei tu thuthangtha cu nei tum cio uh si.A tu ih kan cangvaih nak le tumtah mi khal a tlun lam ih kan ngan mi pawl thawn a rem aw maw?

Kan cek aw sal pei.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 10

Kan nunnak a tawi tuk

Kan nunnak maan nei lo in le puh mawh hawl in mi mangbang ter ding in a maan nei lo mi hrang ah tumtah kan rak neih ve mi pawl hi ziangvek din hmun tiang mi a cawisang thei ding?Nun nak pakhat lawng kan nei kan ti tik ah kum thawngkhat,kumzanga lai nung ding siseh la zosi lungawi lo in a um ding .

Kum ziangzat tiang nungding ah na zum aw ? Bible cun a tlangpi thu in sawmsarih nung ding in in sim (Sam 90:10).Sawmsarih nung ding ah ruat aw phot sehla. Hmai sa bik ah a tu na kum thawn kan hnuk ding ih, kumziat na nung lai ding na fiang ko lo maw.Rin lo pi in sawmsarih kim hlan ah accident in thi pang seh la na tumtah mi pawl ziangtin na buah ding.Cu mi hnu ah na ihh can, hna na tuan can, na dam lo lai can pawl le derdong in tha nei lo ih hna na tuan thei lo can pawl kan hnuk bet a si le, Khrih hrang ah can ziangzat na nei ti na thei mai ding

asi.Cu mi hrang ah ziang tin na buah ding.Kan nunnak a tawi zia bible in a rang zet tongkam pawl hi tin a hmang.

Cu mi cu Moses in mangthawn a tah thim

Cu mi cu David in phen thlam thawn a tah thim

Cu mi cu Job in thiamtak mi thawn a tah thim

Cu mi cu James in thil khu thawn a tah thim

Cu mi cu Piter in a ro mi hrampi thawn a tah thim,zaangfah nak um lo zamrang zet a suak tunto nan,zamrang tak in a hlo sal mai a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 11

Mithi ret nak vur inn, Mithi phur nak Mawtaw le thlanmual pawl cun milai nunnak hi rin a um lo zia le hngalpi a tlak lo zia a rel ih mi ur aw pawl, mingai sang aw pawl le mihngal pawl kha mual a pho ter.Ti kuang or cawrawl ei nak kuang le mithi thingkuang le thingkung pawl cun nitin kan nun ah thu sim ringring hram seh.Zum tu pawl ih ruahsan nak hi thlarau hrang si lo in taksa hrang si ding bang sehla el awk nak fang a si ding.Jesuh Khrih rat sal can a hngak tu pawl hrang ah cu hi leitlun thil le ri ah hin buai sal ding ah can a um lo asi.Nuncan that lo nak le, ram tin ih uk nak that lo nak pawl cun mi fapa rat nak ding caan a naih zia thu a khih hmuh a si.Hi mi pawl ih sul lam cu ziang a si? Pathian hrang ih pum a pe aw tu le a nung tu pawl hrangah sun a um lo ti nak a si.Kan nunnak hmuahhmuah hi Pathian hrang ih hmang ding kan si.Curuang ah ziang tin kim hi maan pek thei lo mi, lei thei lo mi a si ti hi kan thei ringring pei.Khrih ih thuthen nak hmai ih ding ngam ding ah kan tim kan buah cio pei.Kei cun Macedon ih um Philip cu zing tin na thi thlang ding tin ka ti ringring, ziangah ti le luat thei lo mi theih nak a neih ruang ah asi.Kan nih tla thlarau thianghlim in bible hmang in ziangtin”lei ih buah mi cu lei ah a kir sal ding, lei tlun ah a suak ih, a thisal ding” ti in ral rin nak in pe ringring a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 12

Hi mi can sunglawi hi a maan in theih ter hram aw

Tik cu le can hman that lo nak hi mi aa hna tuan a si ti in thei ter aw

Ka tuar mi le ka tuar ding mi pawl in phur sak tu Khrih kha rinsan dan thiam thei nak in zirh aw

Na hnen lawng ah thih nak le nunnak a um

Ka ni tin nunnak in a sunloih ter hram seh

Na ban thacak thawn kalam tuan in hruai ringring hram aw

Bawipa na hrang lawng nun ka duh a si.

Tu ni ah ziang mi na ruat – thai zing – a thleng lai ding mi hrang ah ziang na buah ding .

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 13

Kumkhaw deih

Caan mal te sung ih a thleng aw thei lo mi cu thildik a si le,cem ni nei lo Pathian cu ziang tluk in tih zahthlak so a si?Kum khua a hmun mi tongkam thawn pehpar aw in tongkam hman ding hi a mal na sa a si.Cu mi ih thil maktak catuan thu hrilhfiah nak ah lei le van sersiam hlan ih thu hla pawl vun ruat sal aw.Pathian lawng hi ca tuan a hmun mi a si ti cu na fiang mei ding .Leilung a siat hnu, sual hmuahhmuah a cem hnu, tik cu can pawl a liam hnu hmai lam ah kumkhua in kumkhua cem ni nei lo cu kumkhua nung Pathian lawng a si.

Cu mi sul lam cu thei fiang ding ah minung pawl in ziangtluk in an zuam.Tahthim nak ah Hendrik Vanloon in hi tin a rak sim.

Srithjod ti ih an kawh mi tlang lam ah lungto tum pi a um, pi zakhat hrawng a sang ih, peng zakhat hrawng a kau. Cu mi lungto cu vate fa te ngaingai in kumthawngkhat ah voikhat a cuk theu, cumi lungtong pi cu vate in siatbal ko in a cuk theh thei hnu lawng ah kumkhua an tih mi nikhat nak a cem ding ti ah a sim.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 14

Rowland Dixon Edwards in a tanglam vek in sim fiang nak a nei-
Timbaw par ih sin kkuat fa te te kha hridai thawn a tem ih tipi al cu a khat in a khai.Cu mi cun
can rei hman dan thu a sim duh.

Kumkhua tih mi cu a cem thei lo mi tipi thuanthum vek a si
Ti cun can khal a cem thei lo
Mal te sung ti in a cem thei dah lo
Pathian cu kumkhua in a nung a si.

A tu lai kan nunnak hi ti kap nei lo kumkhua a hmun lo mi ih vunnel khal te vek a rak si
ti in siar cem thei lo mi,zingzoi ding khal in milai thluak in a ban fawn lo.Na tuan mi pawl khal
hi, hi ti vek ih theih thiam nak thawn rem that thiam a tul.Kumkhua a hmun mi ih a man ruat in a
nung tul asi.

Milan Cathedral in a nai aw zet mi sangka pathum a nei tin ti in a sim.A pakhat nak
sangka cu;”in nuam ter tu pawl hi can mal te hrang lawng asi” ti ih ngan mi a si.A pathum nak
sangka cu ;”harsat nak in petu pawl hi can mal te sung lawng a si, ar kee pek mi a si.A lai lak ih
sangka cu;”kumkhua a hmun mi lawng hi a thupi”ti ih ral rin nak petu sangka a si.

Zum tu mipiangthar kan si vek in kumkhua a sih kan ruah san mi kha ziang tik hman ah
thlah ding a si lo, thudik, thuhman thawn nung ding kan si. Cu lawng ah kan mit ah a danglam
mi hmuh nak a um ding ih kantum tah mi pawl tla a tikcu khel in kan tuah suak thei ding asi.A tu
hrang ih nung tu si lo in hmailam hrang nung tu ding kan si sawn.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 15

Maan a khung zet mi caan

(Kanbavuah) Kan din hmun vek ten zum tu mino pawl hrang ah, kan no lai can hi
thildang ziangtin kim hnak in maan a nei ti cu nan theih a tul a si. Cu mi can cu mino pawl ih
maan khun lai fang a si, ruah nak a cak lai fang a si ih an duh mi tuah thei ding ih an cak lai fang
asi.

Pathian in mino pawl a hleice a duhdawt nak san cu (Jere 2:2) sungah fiang zet in a sim:-
“...tleirawl na si lai ah rinsan tlak na si zia le kan thitawk pek te vek ih i duh zia kha a cing
ringring.Nelrawn ah a thlun ih zohman ih thlo dah lo mi ram khal ah a thlun”.

Mino pawl hnen ah thil pakhatkhat a um asi .Kan nih pawl cun inn le inn kar lak ih
zawhte fate lek rero kha kan rak duh sawn theu a si.A dam cak zet mi rang cu a dam lo mi rang
hnak in mi thinlung a hip sawn a si.Ti cun nauhak tete pawl hrang ah kan thin a bang ih pitling,
nutling le patling an sih ding hi duhsak nak kan nei cio a si.Cuvek thotho in kan thlarau ;lam khal
ah duh nak thinlung thazaang cah lai ah mino pawl ih an noh lai ih an tuah mi pawl cu pathian in
a sunloih a si.Mino pawl ih cah nak,thinlung, duh thusam le ralthat nak pawl cu Pathian in a duh
a si.Pathian hrang ih an pek awk nak, thinlung duhhiar nak dung thlun sih nak pawl tha ten ruat
tha ih nuncan that lo nak pawl hmuahhmuah tan in, a nun ziaza pawl kha a hmang ringring ding a
si..

“Nawh lai ih ka tuah mi thil pawl siseh, neih awk nak thawn hmunkhat a si mi duhdawt
nak siseh ka thei a si”.Kumsawmthum kim hlan ah hin awngmin nak pawl co thluh thei a
si.Virgil cu Latin kabia(poets) saya hruai tu a si ih, Luther cu (thilhlun) remtha tu pawl hruai tu a
si.Newton tla cu thilthar hawl suak tu pawl hruai tu a si ve.A kum kulhluanriat kim hlan ah
Herodotus in Olympic leh nak hmunpi ah a ngan mi thuanthu ukriat kha a luat in a siar thluh a
si.Hannibal in Spain ram pi cu Carthage ih kut tang ah ral kap tuan ding in a hruai thluh thei a
si.A kum kulhluangga ah Demosthenes cun Greek ram ih sui kaa nei tu a si ih, Cicero khal Rom
ram ih paisa hawl thiam hmin thang a si.Cu mi zat thotho ah Raphael rem tha sal ding ah Julius
II in a sawm a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 16

Shakespeare cu a kum kulhluangga a si tik ah piahzat(Zuklam can nak) thawn pehpar aw
in ca ngan tu pawl hmuahhmuah hruai tu ah a rak cang. Alexander tla kumkul a si tik ah Persian
impire cu ling let in a tuah ih Napoleon thawn Washington cu ral bawi ah a tuah.Palto tla kumkul

a si tik ah Socrates ih tlawngkai pi si ih, Aristotle cu a kumkul hluanhnih ah an tlawng pi ih cah nak ti ah an ko. Pascal tla a kum hleikua ah hmin thang (Kanan) Mathematic thiam ah a cang ih Bacon tla inductive Philosophy a ngah tik ah mi hnak in a kum atam lo. Jonathan Edwards le George Hwhite Fiedd pawl tla thuthangtha sim thiam pawl lak ah a ral deuh pawl an si ih an kum sawmthum ah Jesuh Khrih ih rundamnak thuathangtha kha aw in an thun thei zo a si.

Khatlam ah ruat sal seh la kan tar can hi kan hrang ah thapi kan rak hmang rero a rak si. Kan ban pawl a thia ih, kan kee pawl tla le kan tak sapum phur ding ah a cak nawn lo, malte lawng kan thawn thei ih kan mitt a thim. Hna tla Electronic pawl bun an tul ih cangvaih dan le ziangkim ah tha a dawng a si. Kan kum a tam zo vek in ih thah a thaw thei nawn lo tha a bang, sung that lo nak, hrisel lo nak pawl a rak suak . Tar hi cu ban thlak za a si.

Curuangah thuthangtha sim tu ih tongkam thawn ziangzat a mil aw-

Ka nuam aw lo ti mi can a naihhlan, can sia a thlen hlan, a tu no lai can te ah a lo tuah tu Pathian kha hngilh aw hlah (Thus 12:1).

No lai can hi Pathian kan theih ding can a si ih rundam nak hrang ih hna tuan ding ah duh nak thin lung neih ding can a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 17

A no mi khristian pawl in ne ta ih tuah thei lo ding mi pawl kha, a tu can ah tuah a theih a si ti an thei ah cun mi no pa khat in tetti a khan ah cun, a khukthi pawl hrang ah a dang lam mi hu ham a si. Mi nung pawl cu no lai tha cah nak le thin lung khoh nak can an hman that lo ruangah , a tar cia pawl ih hmuh te nau nak ah a pil a si. A tar cia pawl ih tih zet mi ral do nak kha mino pawl in pum pe aw in, Khristian ral do nak hmun an ka cang vai tik ah mi tar pawl kha an ral a that ter a si.

Zum tu tam pi cu an hna tuan mi ruang ah a fel fai lo mi thinlung thawn ni ni khat ah khrih hrang nung ding in an ti aw, an lian hnu, an hna tuan nak ih sin pin sin an lak hnu, ti men seh la an tar hnu ah khrih hrang ah pek awk an tum. Pathian cun caanhmang ral men ding in siang lo. A tha bik le kan nun nak za ten a duh a si. Thakam hlun sung ah Pathian in a fam kim mi thawi nak lawng a duh thu a sim. A dil mi cu tu ni tiang a dang lam cuang lo. kan thlei dang thiam ko cing in kan Pathian cu tar hnu, cah nawn lo hnu lawng ah ziang tin kan pe aw ding. Thil mawi a si lo. Pathian ih in dil mi cu kan that nak bik hi a si ring ring ih cu mi cu kan no lai can hi a si.

Khrih cun a tha bik a duh. Tu hlan khal ah Tuu hmuah lak ah a tha bik, sangvut lak ah a tha bik a dil a si. A nih in kan neih mi pawl, ruah san nak, lian nak, sih nak pawl kha Pathian ah pe ding in thin sau ten in hngak ring ring. A fa te bik hrang ah. a nem zet mi duh dawt nak cu a hngilh lo ding. Kan mah ah a um mi hmuah lak ih sin Pathian in a tha bik in dil re ro a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 18

Khrih cun a tha bik a pe asi. Kan pek mi thinlung cu in co hlan sak ih a sunglawi zet mi mawinak, lungawi nak le hngam nak pawl thawn in khuh sak asi.

Hna kan tuan nak ah thazaang kan ngah ih neh nak famkim ngah dingah in kawh nak kha a tum deuhdeuh a si. Pathian in lei le van ih a um mi laksawng tum bik cu Khrih ah a ret a si. Kan hnen ih a um mi a tha bik kha Khrih hnen ih sin kan ngah a rak si.

Kan mah ah a tha bik kan tih mi a tam tuk maw? Rual le pawl kan rak mang cio pei.

A nung kan Pathian in a thlarau cu ziang tin kan sung ah a um ter ih Kross par ah a nunnak a pek a si. Bawi hmuahhmuah lak ih Bawi Leilung pi a sersiam tu cu, a kha zet mi nat nak thawn kan hrang ah a tha bik in pe a si.

1956 January niriati ah khristian marter in kum 17 mi Ecautor cu a nunnak a pe. Piter Fleming cu a mah ih a um mi lak ih a tha bik kha Pathian pe ding hear nak nei tu a si. A thinlung sung ih maan a nei zet mi thu relcat nak cu a neih mi lak ih a tha bik mi a nawh lai caan ih a caan

le a cah nak pawl kha a si.A sunglawi mi a tumtah mi cu, a hlahuh bik mi sung ah tha zet in a sim fiang a si.

Bawipa ka nunnak, ka cahnak za te thawn.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 19

A tu ih sin na thuanthu na ngan aw rero a si kha hngilh aw hlah. Hi lei hrangah ka thinlung ka pe lo ding, cu hnak in na duhdawt nak thu ka sim sawn ding. Tha ka nei lo ti in ka ti aw lo ding, cu hnak in na hna tuan ka hngget ter ding. Thil pakhat ruang ah leitlun ah zam in ka vakvai lo ding; tih phan nak kee thawn tlangpar ah ka kai lo ding ,ka cah lo nak pawl hi na hrang a si lo, ka farah nak, ka santlai lo nak pawl hi na hrang an si lo. Ka thinlung cu a tha lo urh mi vutcam ret nak kuangvek, I hril hram aw ka nawh lai ah, nun nom nak nei thei ding in ka thinlung sung ah nangmah sunloih duh nak in a khat. Kan nawh lai caan kan hman that lo ruangah kan ngah sal mi riahsiat nak, harsat nak pawl cu zianghman in thleng sal a theih nawn lo. Curuangah a tu ah mi hmuahhmuah “kan nawh lai caan hi ziangtin a si ding” mah le mah suh awk ding a si. Kan Pathian hrang ah kan pek awk peih tuk lo pawl khan a thuanthu ngan a si ding maw, Khrih hnen ih kan pek awk nak so na ngan ding ?

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 20

Kumkhaw Hrang Maan a nei mi Fimnak

Fim nak a hawl rero tu khristian mino pawl hrang ah, thluak fim nak an hal nak ih sin, a dik mi zirh nak dong ngah thei ding ah lamhruai tu ding ah bible cu hman ringring ding a thu pi na sa.

Hmaisai bik ih kan theih tul mi cu, Van kan thlen tik ah hi lei fimthian nak hi a um nawn lo ding. Pathian lawng hi ziangkim thei tu Pathian a si. Cu vek fimnak khal a hnen lawng ah a um. Pathian kan si thei lo. A zir rero tu ding fang kan si. Cu vek pawl kan theih fel lawng ah kumkhua kan timtuah awk nak pawl hi maan a nei ding a si.

Van kan thlen hnu khal ah zir bet vivo tu si ding ah bible in in sim. Tahthim nak ah (Efi 2: 7) Pathian ih zaangfah lainat nak a lian zia kha neh hnu lawng ih lang ter ding in Pual in a ngan. Pathian in pakhatkhat in hmuh ter a si ah cun, kan nih in bang lo ten zir ringring ding tih nak a si. Cu vek in a si ding. Saihtan cun Jesuh Khrih cu mal te sung a pek ding mi thil le ri pawl a hmuh thluh thei nan, Pathian cu Khrih hnen ih len nak pawl cu fiang zet in in hmuh ding. Cu mi cu a cem thei lo mi duhdawt nak a si ih, a kee hram ah cem ni nei lo zir rero ding kan si. Hi vek pawl thawn, kalh aw vek in van kan thlen tik ah ziang kim an thei theh ding, ti vek ih sul lam nei mi bible bungcang a rak um. Tahthim nak ah Johan bungkhat nak sung ah Khrih vek si ding in a sim. Cu mi cun thluak le hmel um dan insi lo nun can ziaza bang awk nak a rel duh nak a si. Sual ih sin luat nak thawng in amah bang ding ti nak a si sawn. A mai sih nak, Pathian a sih nak cu a rel duh mi a silo.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 21

Korin kuatkhat nak 13: 12 ah Paul in, mi pakhat in kei mah in theih vek in kei khal in ka thei leh ding tin a ngan. A rel duh mi cu van ram ah kan duhdawt mi pawl kan thei ding thu a si ih ziangkim thei thluh tu a famkim mi fimnak nei tu Pathian vek si ding in a rel duh mi a si. Ziangah ti le sersiam tu ih tuah mi kan si. A sersiam mi kan si ih kan neih mi fim nak khal cintawk a nei ding a si.

Van kan thleng tik khal ah zir lai kan sih ding thu ah kan lung a kim a si ah cun, kan suh ding mi cu Van ka thlen tik ah ziangvek fimnak ka nei ding? A phi cu leilung pi na tan lai ih na neih mi fimnak ti in ka lo theih ter duh cu mi fimnak thangter thei tu cu a um ringring a si.

A thu ngai in hi mi a dik a si ah cun fiangzet a theih theih a si. Cu mi cun vanram ah siar cawk lo mi lei tlun fimthiam nak hrang ah kan nunnak hi dik lo tak in hman sual a theih thu fiang tak in kan hmu thei a si. Na nunnak ih goal kha mi pakhat si lo in, Sceince fim thiam nak a silo le neingan zi a silo le leitlun thil le ri pawl a rah a si thei, cu goal cu na thleng theiding a sinan cu pawl cu van ah maan a nei pei maw? Cu mi pehpar aw in kan zoh a si le nase tak in maan nei lo mi a rak si. Asinan Pathian thuthangtha cu ka thinlung tak in kan duh a sile a cuih huham cu kan nun ah a lang ding a si. Kan zir mi kan theih mi bible hi hi kumkhaw hrang ih ret awk a tul a si. Van kan thlentik khal ah bible kantul ding a si.”Van le Lei a siat khal le ka thu cu a hmun ding”. Sam hla ngan tu in:-

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 22

Bawipa “Na tongkam cu van ah kumkhua a hmun a si” tin kan hmu thei. Bible bungcang kan ruah mi pawl lak ah, kan zir mi bung hmuahhmuah bible ih in zirh mi hmuahhmuah hi a tu hrang le neta hrang khal ih a tha mi thil an si.

Van kan thlen tik ah kan za ten kan bang aw ding tih mi ruah nak cu bible thawn a kalh aw a si. Bible ih in zirh mi cu sual a tuah tu pawl cawh kuan a bang aw lo vek in rundam a si mi pawl tla a bang aw lo mi laksawng pek nak a um ding. Van ah cun kan lung a awi cio ko ding nan, mi hrek cu midang hnak in lungawi nak tum deuh an nei ding asi. Kan par ih Khrih ih maan pek nak cu bible hmang ih a nih in ziang tin a thei tih mi thlun in a si ding. Mi hmuahhmuah ih lungawi nak khuat cu a liam ding asinan, mi hrek khat cu mi dang hnak in khuat tum deuh an ngah ding. Kan nih cu kan hna tuan mi thawn pehpar aw in, fimthiam nak hawl ding kan si. Hi mi ruang ah mi hrek khat College an kai, hrek khat cu san man nak fimnak mak tak pawl tla an zir. Asinan, hivek fimnak cu kan nunnak ih a tul bik mi a silo ti kha thei a thu pi sawn. Cu mi cu neh nak keekar, nunnak hrang ih a har salo ih Khrih theihfiang nak hi kan hrang ah a thupi bik mi goal si. Pathian ih duhnak hngilh ta hrat in lei tlunlam fimthian nak lawng goal ah kan tuah a sile ngaihdam theilo mi sual tuah thawn a bang aw a si. Cu vek lamzin zawh cu sual a sih zia cu cu mi ni ah a sim fiang ding.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 23

Thungai in van ih a um mi theih thei nak a famkim mi fim nak kha kan hnen ah a um lo ah cun, leitlun ih kan zir mi pawl cu van ah kan ken mi a si men thei. Curuangah kan hawlsuak a tul a si. Van ih hman a theih lo ding mi leilung thawn a seng aw mi fimnak pawl in kan nunnak mual in liam pi lo ding ah kan ral ring pei. Kan lei degree pawl kha a hman nak ding ih hman thiam ding ah kan zuam cio pei. Hi leiram ah Pathian hna hi, hi hnak ih kan tuan thei nak ding ahpek awk a cu. Bible cu a ngan tu vek in kan theih fiang thei nak ding ah, bible cu kan nunnakhrang ah kan hman a tul a si.

A dik a si thansoh nak a um ko ding ih a zir nak khal a peh vivo hrih ding. Kan zir dingmi thulu ih hruaidan vek in kan nom nak cu a tuah bible thawn kan tuah mi par ah a thum aw a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 24

Na Hmailam hrang Nangmah in na hril a si

A ropi zet mi na hmailam hrang kha nangmah rori in na hril a si ti na theih tik ah, na hrang ah thla phan nak ah a cang pang maw? Na nun ah na duh nak vek in a kim a si. Thil pakhat tuahduh nak nasetak in na nei a si le na ngah thei a si. Hi mi hi maan a nei zet mi thuthup le kau zet ih theih awm ang a si. Thaizing na on ding mi sangkaa tawh cu nangmah in na kai a si.

Zankhat ah Pathian cu solomom hnen ah a lang aw ih, ziangvek pawl hi a duh ding tih ih a thusuh nak khan na mang ve ko ding. Solomom cun fimnak a dil ih, a dil mi le len nak le dinhmun sang neh nak, san sau nak pawl tla a pek bet a si.

Cuvek in Pathian mi hmuahhmuah “I dil uh ka lo pe ding” ti in in sut a si. A hram pi bik ah kan dil mi cu kan ngah theu asi. Lord Roseberry cu mino a si vek in tumtah mi thil pathum ka nei tin a sim;

1. Derby neh ka duh
2. Tan cuai milian pa ih fanu neih ka duh,

3.Vuanzichuk (Prime minister) si ka duh.

Hlan lai ah tleirawl pakhat cu Chicago ih a inn ih ihkhun kiang ah khukbil in Sam 145:19 thukam vek in, a tanglam ta vek in ka duh a si ti in Pathian cu a ron;

- 1.Bible sung ih ca tlang pawl luat thluh thei ding in ,
- 2.Ca tampi ngan ih zemdarh thluh thei ding in,
- 3.Ca tampi na rawngbawl tu pawl hnen ah free ih pe thei ding in,
4. Rundam nak le Pathian tongkam zirh thiam ding in,
- 5.Zumtu pawl thlarau nun cak ter thei ding ih can ngan thiam ding in.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 25

Tom Olson a thei tu hmuahhmuah in bible a dik lo zawng luat ngah thei nak talen a nei tiah an thei cio ih,thu a sim tik ah bible a luat ciat hi thlawsuah don nak tin a zirh tik ah mi pi in a ca ngan mi pawl tla an siar ih mi a hip na sa.Curuangah mino tin kim in a ca suah mi cu an nei.”an hmai lam hrang cun (Blank)kuatlat a si ih, an ca tlangpi tla ngan ding ah man ringring.

Thir suannak mei pi ih sin thirsa ti a luan lai ah thil pakhatkhat sung ah an thun. Cumi a rei hlan ah a dai ih a cangzet ,sobul thawn an rem ih an tuah duh mi vek ah acang.Mino pawl tla an noh lai caan ih an sih nak kha an thei aw ah cun a lak ih hman liam men nak hnak in a nunnak ni pil zik can ih thawmvang dai thepthev vek in an thei aw ding.

Ruah that hnu ih hril nak a tuah tu pawl hrang ah,ol ai tak ih fen nak tin ih tel ti mi pathum a um thei.An nih cu vantha pa ti ah an ti aw.An nih pawl cu a cem, a hlo mi an si .Ansinan an mai hril nak a si ih cu mi an hril mi cu fennak tin kim ih tel vivo ding hi a si.

Mino pawl an din hmun ih sin, maan a khung zet mi hrilawk nak dinhmun ih sin than a cu zo. An duh hiar mi pawl cu maan anei mi hril nak si ding ah nase tak in ralrin a tul.

Pahian in na hrangah na duh mi ziang asi ti in a lo sut seh la, ziangtin na sawn ding?Tha ten rak ngai aw Pathian in a lo sut asi.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 26

Tumtah nak:Fim nak (or) adang

Nunnak hrang ih tum mi cu ziang a si? Kan thih tik ih laksawng thabik ngah ding ah ziang hna tuan hi a tha bik?Kan tikcu can, kan sihnak kan neih mi pawl a zin ih hman mi ding lamzin thabik cu ziang a si?Hmaisa bik ah,” lennak” Hi khristian pakhat hrang ah a tha goal ah lungkim hnik seh la.

- 1.Cu mi cu Pathian in felfai zet in a kham ih (Mtt 6:19),hi mi nuncan siatsuah lawng si lo in mithat vek ih soal ah ruah a si.
- 2.Pahnih nak ah neih le siah hi thlarau nun fiang tak ih dawn kham tu a si (Mk 10:23,24).
- 3.Len nak in mi a bum(Mk 4:19) a dik vek in a lang ko nan rin lo pi ah rang tak in a hlo sal theu.
- 4.Kan hrang ih tahthim nak tha bik Jesuh tla cu farah te a si (I Kor 8:9).A nih cun saal cu a Bawipa a hleih dah lo ti in a sim leuhleuh a si (Mtt 10:24,25).
- 5.Len nak hi van ah ken atheih lo (II Kor 4:18).
- 6.Zumtu pakhat cu a mah thawn a seng aw mi leitlun ih farah nak le tul sam mi pawl a hmuh tik ah,ziang ah len cu a zuam nawn ding ti mi nun a neih tik ah thu buai a um a si.

Tu hlan pi ah khan Ontaria ti mi thuthang ca pakhat ah a tanglam vek in an ngan; Listowel ih a thi tu John Livingstone cu a thih tik ah Perth ram Ontario Pine ih mi lian bik a si, a inn le a lo pawl ih maan cu Dawla 500,000 a nei a si.A nunnak kha \$500,000 thawn aamakhkan a tuah a si. A nih cu Skohtalan mi Pathian hnatuan ro pi David Living Stone ih u nau pa a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 27

“Skohtalan ih an inn ah an hmailam hrangah hril awk nak an rak tuah. John in “Canada feh dingah a hril. David ve cun a rundam tu Jesuh khrih hrang ah a nun pe ding ah Africa ram ih zumlo tu pawl hnen ah a feh. Rundamnak thuthangtha thawn Africa ram lak ding ah afeh. Leitlun dan ah cun John cu a fim ih Divid cu mi aa a si. Asinan lei zoh dan ah cun hmuh dan a dang na sa. John khal cu ahnatuan a hlawhtling zet ih, a duh mi zate zik te in a nei thluh ti cu kan thei ko nan, David cu a nunnak cu Africa ah a pe aw ih farah tak in a thih nak kum sawmnga or sawmsarih a rei tik ah John cu a hmin a hlo ih, David Livingstone ih hmin cu rundam nak a thei tu leilung tlun hmuahhmuah ah rim thaw vek in a thang lai a si.

Curuangah len nak hi a tum zet mi sual hear nak a si.

Minung nunnak a temtawn tu pakhat leh cu larduh nak hi a si. Mi hminthang si kan duh cio, mi hnak ih ti thei, tuahtei sawn kan duh cio.

Mi hrekkhat cun hi ti vek sih nak nei ding ah sumle pai thawn an hawl. Cu mi hrangah an mah ih a um mi a tha bik kha an hmang theu. Sumdawn nak le tikpan thiam nak kha an ngai sang. Pathian in “a hlei ce in nunnom nak na hawl duh maw si? Hawlduh hlah” (Jere 45:5) ti in a ti nan, an nih cun lar duh nak ruang ah tawkcin thein nawn lo in an zuam ciamco.

Hrekkhat cu lek nak lam in hmimthan nak lawm man lak ding ah an zuam ciamco. A khoh zet mi dan tang ah zuam tak in an rak zir rero. Hminthan nak dingah harsat nak cu lungawi tak in an tuar. zuamawk nak ih laksawng ngah ding in tha an lak ciamco. Asinan bible ih kan hmuh thei mi cu hi tin a si, Minung cah nak cu Pathian in a hai lo ti in (Sam 147:10) in a ti. Pathian cu leh nak lam ih tha in pe tu a silo.”taksa harhdam nak ih zir mi cu a tha ve ko nan, thlarau lam ih zirh mi tin kim cu a tha sawn”(I Tim 4:8).

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 28

Midang cu hminthan nak tacik cu thluakthawn, ruahnak thawn, thuanthu asi lo le hlasak nak lam in an hawl cio. Asinan vanram ah hman a theih lo mi zirh nak ah, khristian pawl ih nunnak hman ve ding hi cu Kaa ih rel cawk lo mi riahsiat za tak a si.

Mi hrek lala cun mah le mah bom awk hi a tha an ti ih, neinganzi ah maw, luuhmuhzi ah maw an tel ciamco. Kan rel cia mi pawl hnak in an nih pawl cu a zia deuh ah na ruat aw nan, mipi hrang thatnak an tuah mi ih tum tah nak cu a dik lo. Mi pakhat bom or a ton mi harsat nak bawn ding ah cun a suah keh nun kha a tan a tul. Cu mi cu zo hman tuah thei tu an um lo. Rundamnak lawng ah a phi a um. A famkim mi mah le mahduhdawt nak cu mi pakhat kha Khrih thawn theihter awk nak kha a si.

Cu lawng in kan nun man a nei ding ih, minung ih a zuamthat nak bik khal maan aneih lo zia kan hmu thei ding a si. Curuangah leilung thawn a peh aw mi poh cu sullam nei lo hril an si. Culawng si lo in kan caan ti heu tu men an si. An nih pawl cutu mal te sung lawng na si ih cin tawk a nei asi. Ram pahnih hrang ih a nungtu zum tu pawl ih tumtah cu a famkim thei dah lo.

Ram pahnih hrang ih a nung tu pawl ih nun cu maan nei dah lo .A tu hrang le neta hrang. Ram pahnih sung ih sin pakhat cu rei a deih lo ih, pakhat sawn cu kumkhua in ahmun a si. A tu kan nunnak ih khatlam ah ziang a um thih nak lawng a um a si. A tu kan tuah mi pawl hi kan hrang ih, kumkhua tih mi thawn pehpar aw in kan tuah mi a si. Cuvek pawl kan hmu ban lo ah cun, kan nunnakhrang ah zianghman kan cangvai hril lo ti nak a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 29

William Carry cu Britan neta bik bible thiam tlawngta a si. A cawmtu pawl in a mah kha Pathian hrang ah, hmanrua tha ah an cang ter. Mr Carry ih sungkhat unau pa cu Dublin ah trinity bible tlawng phuan ding in a rak bawm ih, cu mi tlawng ah cu Pamohkhah ah a cang ih an nih cun Carry cu cu mi tlawngah hruai tu si ding le hmin than nak hawl ding ah an fial. Carry cu cuvek duh nak a neih lo ruang ah, an mang a bang na sa, an lak ih sin pakhat pa cun thinheng zet phah in

Mr. Carry lei tlun ah hminthan duh nak cu na thinlung te ah a um ko lo maw ? ti ah a sut. Asinan Carry cun fimtak in khui tawk ram maw ti ah a rak sawn. A dik a si. Kan nunnak hrang kan zuam rero lai ih thusuh nak cu khuitawk ram maw? Ti hi a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 30

A hget mi nunnak ih fial nak

Na hmailam hrang ah thindai ten ruat dingah a hrampi a si mi Pathian cu kan ruah a tul asi:

1. Pathian hrang tuah ding mi hna tuan
2. Minung le minung kar lak ih na leiba
3. A mai hrang ih a thabik mi duh nak.

Hi mi pathum pawl tel lo ih a nung tu cu a san sung a nuam aw dah zik lo.

Na Pathian

Pathian pakhat nak! Pathian cu in tuah tu a si ko nan, kanmah ruangah, saal vek dinhmun tla a thleng ko nan, in sersiam tu cu in rundam tu le a cang a san cu- Kan nih pawl a hnen ih sin tlansal thei nawn lo ding in in tem asi.

Kan nih milai pawl in a dik mi Pathian tongkam bible hi thlah lo ih kai ringring ding kan si.

1. Pathian zaangfah nak tumpi thawn, keimai hrang thi ding ah a fapa neihsun a thlah.
2. A sunglawi mi hmun ih sin Jesuh cu, hi leifih nung za lei tlunah helhkam mi nei lo ten a rung tum.
3. Ka thlarau run dingah harsat nak tin reng a tuar ih ka hrang ah a thisen a thlet.
4. A thitu hi minung meimei a si lo, Leilung tuah tu asi.
5. A ral ka si lai ah, ka hrangah a thi.
6. Ka soal nak hrang ih a tuar nak cu a tum tuk a si, minung thluak in a ban lo.
7. Soal sal ih sin in run ding ah a thisen thlet in maan in neih ter.
8. Ka siangpahrang le ka Bawipa si ding in a thi.

Hi mi thu hi khristian pawl hrangah ol ai tak in maan nei lemlo ah a cang thei. Asinan rei lo te ah kan thlarau cu a tleu nak thawn in tlet tik ah hi tin kan tap theu.

Ka hrang a tuah thluh hnu

Ka that nak bik pek awk hnak in a fa te sawn mi tuah a theih lo

Nunpum hlum a hrang ah nung ding

Ka hrang a tuah thluh hnu

Betty Daasvano

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 31

Khrih in a thisen thawn in lei ngaingaizo ruangah, keimah le keimah ka seng aw nawn lo ih A mah in in nei ti kha a fiang. Paul in hi tin a ngan;

“Mi pakhat cu mihmuahhmuah ai ah a thi ih cuih a thih nak sung ah cun zozokhal kan tel ih kantawm ve a si, ti kan theih ngah hnu ah cun Khrih ih duhdawt nak in in uk a si. Khrih cu mi zate hrang ih a thih ruang ah zozo khal mai bul hrang lawng ah nung ding a si nawn lo, an ai ah a thi ih a nung sal tu mipa hrang ah nung ding an si sawn”(II Kor 3:14-15)

Mai hrang si lo, a mai hrang kan si. C.T Studd in hi tin net nak tuah:

Ka hrang ah Jesuh a thih thu ka thei ko nan, hi mi hi ka hrang a rak si ti ka rak fiang lo, curuang ah kei mai bul pak hrawng lawng ih nung thei ka si nawn lo. Hril nak ti mi cu, tlen sal ti nak a si ih, kei cu fihfir, damiah ka si ko nan or Pathian hrangah ka pe aw ko nan cumi pawl cun a mah neih duh nak men a si. Ka hrang ah Khrih a thih thu ka theih hnu cun, ziangkim hi a hrang si ter ding ah thil har a um nawn lo.

Isaac Walts khal in hi tin a ngan ve:

Hi mi thil um mi pawl hi ka ta hril maw an si, hi pawl hrang ah ka pek awk nak hi a fate tuk aw?,Mangbang za duhdawt nak,ka thlarau, ka nunnak pawl peve ding ah in dil.

Count Zingendorf khal in “ka duh bik mi Pathian ka pek thei lo a si ah cun, i rundam tui hrang ah maan nei lo ka si ti in ka ruat aw” ti in a sim.Uganda ih sin Pilkington in “ anih cu ka siangpahrang a si ruangah ziang tin kim tihtheih nak keimah ah a um” tin a ti ve.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 32

A liamzo mi kum tampi ah khan rawngbawl tu Mr.T.E Wilson in Angola ih um mipi pawl hnen ih thu a sim lai ah, a thungai tu pawl lak ih sin mitum cakvak awm pa ih kiang ih sin tihphah ih a khur rero tu nauhak pa te cu a hmu. Cu mi pa a cangtin ten nauhak pa te cu tih in a sup aw zawk rero theu.Khawm theh hnu ah thusim tu pa cun saal leh a bawipa ih thu kha a mang lohli sal ih, nauhak pa te lei ding in a sut tikah a nei tu pa in maan tam pi a dil cu ticun an lei aw thei. Thuthangtha sim tu cu a lei mi saal nauhak pa thawn inn ah an ra tlung ih nauhak pa cun a pu hlun vek in i thih ti kha a thei ih ruang ah, inn an thlen tik ah nauhak pa te thawn an to tlang ih “ Ka fapa ka lo lei zo ih tui ni ih sin ka ta na si ti in a ti asinan, a tu ih sin thok in na duh mi poh kha na tuah thei, za len nak na nei a si a ti.Na miphun pawl hnen ah na duh le na feh thei,ih na um thei or Kan inn ah na um thei” ti ah a ti.Nau hak pa te cun a pu thar pa ih thusim mi kha a thei thiam ih mit thli thawn,”Mr.Wilson, na sal ah kum khua in ka um hram pei “ tiah a ti.

Cu mi hnak in tong ding dang a nei lo. Cuvek in an nih khal”Khrih ka Bawipa kumkhua in na saal ka si hram pei “ ka tih ve a tul a si.Ka kut, ka kee, ka aw, ka fim nak za ten Pathian ih kut ah a um a si.

Ka hrang ah a thi a thlet ih a thi.a tu ih sin thok nah rang ah ka nung ding.

Pathian ih zaangfah nak cun a thu neih nak tang ah a hnatuan tu si ding ah in ret. Nunpum hlum pekawk nak hi a sunglawi bik mi pekawk nak a si (Rm12:1,2).

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 33

Na innHnen

A pahnih nak hnatuan kan neih mi cu kan inn hnen pawl hnen ah si. Zumtui nun ah maihrang lawng ruat lo ding hi a thupi ngaingai a si. Ziangah tile mihmuahhmuah hnen ah tuanvo kan nei, Mi fim le miaa hnen ah siseh (Rm1:4). Cu mi cu “rundamnak thu ka sim lo tik ah thlasuah a um lo a si(I Kor 9:16),ti in a hlo mi thlarau hrang tuan ding kan si.

Curuangah a tanglam vek ih ruahfel nak kan neih lo ah cun,zumtu kan nunnak ah khawkhan dan kan thiam lo ding a si.

1.Kan leilung pi hi a siat rero a si.

Nitin a thawngthawng in a hlomi thlarau pawl cu Khrih nei lo in soal khur sung ah an thi rero a si.

2.Rundamnak ngah tu pawl, tahtim theih lo mi vanram nomnak cun a hngak ringring a si.Khristian hmuahhmuah in nazi pakhat hrawng tal heel ram thu hi ruat seh la a tha;A din hmun sirawk nak, a thiam zia, a harzia pawl cun u nau sungkhat, rualpi pawl, innhnen pawl, a rei hlan ah cui hmun ih feh tu ding pawl ruah a tul asi.Hmin pu men fang ih khristian si lo in hngalpi tlak khristian si thei ding ah kan ruah sak awk a tul a si.

3.Rundam nak hi a soal a si ah cun, kan taan tengteng a tul. Asinan rundamnak thu hi a dik taktak a si ah cun,leilung kan nun a cem hlan sung phuangding kan si.Khansar nat nak dam ter dan ding a thei ko nan, sum le pai a nei lo tu kan bom lo ruang ah mi that thawn a bang aw a si.Cu vek in thlarau dam lo pawl dam ter ding dan kan thei ko nan, kan va sim lo kha mi thlarau that tu kan rak si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 34

4.A tu santhar mi pawl cu, santhar khristian mipiang thar pawl lawng in an nor thei ding. Curuangah kan hna tuan mi par ah thum a theih lo.

5. Fialmi vek in kan tuan vo hi theithiam in tuan ding kan si(Mtt28:19-20).Thisen a berh mi angki cu huk in,raltha tak in vanram tiang na feh ngam ding maw?

6.Hi hmuhton mi minung pawl hi rundam tui hrang ah sui lukhum tluk in maan a nei.Cu ruangah kan duhdawt a tul, Pathian hrang ah ralthat nakthawn tuan ding kan si ih, kan tuan lo pang a si ah cun pakhat le pakhat par ih kan neih ding mi zawn ruah nak tuanvo kha kan pelhsolh a rak si.

Nangmah le Nangmah

A net nak tal ah kan hmailam hrang ih kan tumtah mi kha langter thei ding ih zuam ding kan si. Vik le vuk ih zoh ah cun mai hrang tuan kan bang nan, cu mi cu mah hrang lawng ruat tih nak a si. Ziangah tile Pathian in a hrang ah a tha bik sih ter in duh ih a duhdawt nak thawn kan hrang rem a ti dan vek in nungding a duh ruang ah a si.

A tu hrang khal siseh, hmailam ah khal siseh, maihrang ah ti in ziangtin kan tuan vivo thei ding. Zumtu mino pawl in a tanglam ih ta pawl kha na se zet in ruat hai seh:

1. Thlarau rundam nak na ngah thei nak ding ah a tu na nun dan kha a hlo thei.
2. A tu kan taksa nun hi neta bik si lo in, kumkhaw hrang a zin kan rak tuah ti nak a si. Caan neta hrang ah tindan kan kai rero ti nak a si.
3. Na thih hnu nungbet vivo thei ding in a tu ih sin khua na khang thei F.W Boreham in “Mi pakhat cu a thlan ih a ih lai ah hna tuan ding ah tuan vo a pe aw thei a si ti ah a ti.
4. Nikhat ah Khrih ih thuthen nak tohkham hmai ah kan ding leh ding a si. Ziang mi rel ding kan nei ve pei? Pathain hrang ih kan pekawk nak pawl kha a si ding.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 35

5. Cu mi ni ah khutlawng ih a ra tu pawl hrangah cun phuhung awk nak a um ding ti a um zet.

Kutlawng in ka feh ding maw,
In rundam tu ka ton tik ah ,
Nikhat te hman a hrang tuanlo in,
Akee hram ah zianghman ken mi nei lo in,
Khut lawng in, ka feh ding maw,
Rundam tu cu hi tin maw ka tong ding?
A sunloih nak ding ah, thlarau pakhat hman hruai lo in,
Khut lawng in maw ka feh ding?- C.C Luther

6. Zianghman ih thlen a thei lo mi in pek ding mi “sunloih nak” kha kan pelh siang ding maw? A tu caan le hmailam hrang ih a thabik kan tuah mi hi Pathian ih duh nak vek ih nung ti nak a si.

Cuih hnu ah mai tumtah mi le kanmah le kanmah kan zoh aw sal pei;

1. A mai hrang kan tuan nak hi in theihsak hai maw?
2. Mi par ih kan leiba kha in rulh sak zo maw?
3. An nih pawl in a tu nunnak le van ah, ka hrang ah thil pi cang zet in pe thei pei maw?

An tiam awk nak vek in an mah ah a um lo a si le, an nih pawl cu maan anei lo mi tumtah nak si ih hlawnhlo thluh a tul.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 36

A Sunlawizet mi Pekawk nak

A hmai sa lam ah zumtu pawl cu an Pathian, inn hnen le mahhrang lawng tuan lo tu pawl ih thu kan thei zo a si: Pathian ih a sersiam nak thu pawl kha a inn hnen pawl hnen ah a sim, asinan Khrih tel lo cun cuih inn hnen pawl cu an hloral ding ruangah a nih tla Khrih thuthen nak hmai ah a ding ve leh ding ih a nun dan pawl kha zoh fel thluh a si leh ding.

Zum tu pawl in hi mi tuan vo pathum hi ziang tin an tuan kim thei ding. Maihrang lawng ruat ih a nung ah cun a tu ih sin siat lam a pan ding ih ni neta hrang khal ah maan a nei lo ding. Cu mi cu mai hrang lawng ih ruah le tuah a si maw?

Rundam nak tel lo in inn hnen pawl hrang ah thiltha a tuah a si khal le cu mi cu thil dik tuah a si cuang lo. A san cu mi pakhat ih a tul bik mi cu Khrih a si ih, Khrih a tel lo ah cun kumkhua aral ding mi asi.

Pathian hnen ah a nunnak za ten a pek awk ah cun thil soal a tuah thei lo. Ziangah tile Pathian a duh tu cu rundam nak thawng in mibom duh nak a nei ih, a tu a nun khal ah lungawi nak a nei ih ni neta khal ah laksawng a lak bet ding asi.

Curuangah neh nak a co tu zumtu pawl ih thuthup cu, pathian ah pumhlum pe aw tu pawl nun ah kan hmu thei asi.

Cu mi cu kan nunnak hrangah a poi mawh bik mi a rak thei lo ti ih theih awk nak in a thok a si. Cu vek thinlung put cu Jeremiah in hi tin a sim :” Maw Bawipa, milai in mai nunnak uk thei tu an um lo, mai nunnak par ah thu nei tu zohman an um lo, ti ka thei” 10:23.

Thungai thlak in kan mah hiarnak a um ah cun pathian ih “a tha bik” si thei ding ah Pathian ah “a tha bik ruah nak “a um ti khal a thei ih, duh hiar nak a rak nei lo a si ah cun “a thabik pahnih nak” or “a thabik pathum nak” a silo le a dang a tha bik mi a nei ti in ruah nak a um.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 37

Kan nih cun a sunglawi zet mi nunpumhlum hlan aw ringring ding ah in fial. Pek awk nun kan tih tik ah kan nunpum hlum, kan tlarau, nunnak, taksa pum za ten pek kha a rak si. Rel duh mi cu kanmah ih a um mi hmuahhmuah hlan le pek kha arak si. A san cu Pathian hmai ih phah aw thluh ti nak a si.

Betty Stan in (Martar) ih a thih hlan kum kua ah khan a sunglawi zet mi hlan awk nak a tuah. A bible sung ah hi tin ca a ngan:

Bawipa, ka tumtah nak le ka khawkhan nak ka duh nak za ten, ruahsan nak le tumtah mi pawl tan in na duh nak cu ka nunnak hrang ah ka pom. Keimah le ka nunnak, ka ziangkim cu kumkhua in na ta an si. Ka rual pi pawl komnak ka tuah mi pawl hi na thuneih nak tang ah ka hlan. Ka duh mi thian le rual pawl cu ka thinlung sung ah pahnih nak lawng an si. Na thlarau thawn in khat ter hram aw. Ka nunnak nak hmang in na duh nak kim ter hram aw. A tu ka nun hi Khrih a si sawn.

Yale ih sin Borden khalnumpum hlum a hlan awk nak cu thluak natnak thawn a thih hlan Izip ram ih sin Tuluk ram ah rundam nak thu sim ding ih a feh lai ah a rak tuah ve.

Ka Bawipa kanun nak thawn a peh aw mi hmuahhmuah na hmai ah ka phah aw thluh a si. Ka thinlung sung ah nangmah lawng hmun ka lo pe na duh nak vek in in danglam ter aw la in hmang hram aw. Na thlarau thianglim ih thuneih nak cu keimah ah a um a si. Ka lung a awi.

Hmun a nuam zet mi nisuah nak lam ih pangpar hmuah pakhat ih sin ringtak ih tah aw a thang mi cu “ka duh mi si lo ka Bawipa na duh nak vek in sisawn seh” ti hi a si.

Pathian nei tu pawl cu tlarau lam thansoh nun a nei ding asi. Kan duh nak hi hlon can um a tul ih, a mawi mi nunnak le a famkim mi thawi nak pekphah ih kan tong ding mi cu: Bawipa na duh nak hmun ah ka feh ding tuah ter i duh mi kha ka tuah ding tongter i duh mi kha ka tong ding, sihter i duh nak vek in a si thluh ding .

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 38

Sullam nei lo in ka nung pang a si khal le atlun lam thu pawl kha thluh thei ding ih zuam deuhdeuh ding kan si. Zum tu pakhat cu hlan awk nak nun hi neih ring ring atul. A nih cu Pathian ih saal si nak ih tem tawn mi a sih thu thei aw in a Bawipa ih thu pek mi kha cat bang lo in thluh ding a si, nun pum hlum Khrih ih uk nak tang ih um ding a si.

Cu mi hnu ah ziang a cang ding. Taksa thleng awk nak tivek a co pei maw? Thinlung phur nak, tih nak tivek anei pei maw? Van ih sin meipi thawn dang lam nak a co pei maw? Nat nak ruangah hmuh sak nak ti vek a um lo. Hi vek pawl si lo in, Pathian in kan hlan awk nak kha a nung mi thawi nak vek in, inco hlan sak ti mi kha zum nak nei ding kan si. Soal fa din hmun ih sin Pathian kan pan tik ah, in rundam a si ti kan zum vek in a si. Cung ruangah a nung mi thawi nak vek in Pathian kan pan tik ah, in co hlang a si ti mi zum nak kan nei a tul a si.

Cu hnu ah danglam nak um lo in thin nau nak pawl rin lo pi in a ra thleng a si. Kan nun nak le kan caan hi cu a mah kel ten a her aw ding hrim a si. Nitin ka tuah, tuan mi pawl kha kan ning ding (or) sal vek meimei ah ruah awk caan a um ding. A si nan, nun hlan aw in na zawh mi lam zin kha kan hngil lo pei. A fa te mi par ah na rin um vek in, a har zet mi lak ih sin, Pathian in alo hruai

ding a si. Na nun nak ah thil thar, a fah te mi ti lo in thu thup pawl na thei bet vevo ding. Hi tik vek thla phan nak hi tong ding hrim ka si ti na ti aw thei ding. Na tuah thei lo mi pawl na tuah ih, na than soh thu khal na hmu aw ding. Cu ti cun Pathian ih lam hruai nak cu a tul dan ih zir in kan thei cia thei lo nan, a liam zo mi kum tin ah , na hlan awk nak pawl ruah sal tik ah, Pathian in lam a lo hruai dan zia, na tuah mi pawl ah a maan nei mi tuan nak a si thu na thei sal ding.

Cu mi cu caan reipi hngah nak, tuar nak a thabik ih tuan nak pawl a tel thluh ding. Asinan cu mi pawl cu kan hrangah loh thei lo ih a tul mi thil pawl an si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 39

Dung kir nak ral, a liam cia mi ruah nak ral pawl cu a um ding. Zumtu pakhat in a mi leng khan phar par ah a thu rin a ngan: “Bawipa ziang vek vasi hman seh, nahrang ah ka si”a ti. Asinan nikhat ah cun cu mi a ca ngan mi kha a la ih, a hlon. A man a tum tuk a si. Kan nih cu a thleng aw thei lo mi thawi awk nak tuah ding kan si ih, zokhal dung let hoi phah in lei a let tu cu Pathian uk nak thawn a phu lo (Lk 9:62).

Nun ahlan aw tu pa ih nun ah zing kim a cangthei ko nan, sir awk nak a um ve dah lo. Borden in , nun nak hrangah, a hlei a um lo, thlah awk nak a um lo, sir awk nak khal a um lo. Cu mi cu pek awk ngai ngai tu ih nun a si a ti.

A tu ihsin thok in, kan nih khal cu vek nun nei kan tum ve cio thlang pei. A tanglam ih thu suh nak pawl hi raltha tak in kan rak phi cio hnik pei!

A sunglawizet mi nun pumhlum hlan awk nun kan nei ve maw?

Pathian ih a um mi nun mawi nei ve ding ah na zuam dah maw?

A lo run tui hrangah, hnatuan sunglawi thawinak na pek dah maw?

Fehdah lo nak hmun na nei maw?

Mihmai ih na si nak hlo ding pang ah Pathian kawh nak na el dah maw?

Na ral a tha maw nun pumhlum Khrih hnen ih hlan ve lo incuih ram ah na um ngam ding maw?

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 40

Nunnak hrang ih hnatuan thupi zia

Khrih hnen ih nun pumhlum ap awk nun kan zoh rualruai in, pakhatkhat in loh theih lo in, el awk nak thawn, ”ziangtla le kana thupi sawn” ti in a hum aw. Hi ti vek din hmun ih a rah suah mi cu :

1. Ziangkhal ra thleng seh, ka nunnak a thupi;

2. Khrih hnen ih pum a pe aw tu pawl cu, ei le in, sin le fen hrang lawng ah an caan cem ding an siang thei lo.

3. ”Hnatha tuan lo in” tuan lo in Pathian hnen ih kan pek awk lai ah harsat nak tumpi a thleng thei.

Hi ti vek ih ruah nak cu a soal a si, ziangah tile a pakhat nak ah mah hrang, mai nunnak lawng a silo. Khrih ih temton mi pawl cu feh ding tikcu le tuah ding mi an hril dah lo. Pathian ih duhnak tiang nunding hi a thupi sawn. Cu mi caan a kim hlan sung cu ralring le hngetzet ih nung ding kan si. Ziangah tile zum tu hmuahhmuah cu ziang tik lai caan khal ah hnatuan ringring ding a si. Hrekkhat hrang ah cun an zung (office) kha an Pathian hnatuan nak si ih, hrek khat le hrang ah cun an co kaa cu an rawngbawl nak a rak si theu. Hrekkhat cu Africa sakhaw mitha pawl hnen ah tetti an khan theu ih, ahrekkhat leh cun America ah tetti an khan theu. Neta bik ah hi mi pawl ih tuah soal mi cu Khrih ah nunhlan aw tu ka si ti mi an hngilh nak kha a rak si.

Aram le a fel nak hawl hmaisai uh la ziangkim a lo pe ding (Mtt 6:33). Asinan kan ruahnak pawl cu hi mi par ih thumaw thei ding ah zumtu pawl in kan pumcawm awk nak kha Pathian lam hoi in kan khawkhan thiam ding hi a poi mawh a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 41

1. Hmaisai bik ah, minung hi hnatuan ih pum cawm aw ding ah Pathian ih tumtah mi asi.

Nacal ih sin thlanhri pot in pum na cawm ding (Gen 3:19).Ni ruk sung ah na hna pawl na tuan thluh pei (Exo20:9).Zaangzel pawl cu rawlei hlah seh (I Thess 3:10).Hna tuan ding ah ningzah ding a silo. Hnatuan hi Pathian hnen ih sin rami an si.

2.Zumtu pawl in ziangvek hna kan tuan ding,Kan Pathian ih lamhruai nak kha hawl ding kan si.Kan thlarau nun thawn a peh aw mi a si ruang ah kan tuan ding mi hi kan fiang atul.

3.Hmunkhatkhat ah a hmun ih zir in hna kan tuan mi hi, hnatuan nak a kau ter sawn.A thu pi bik mi cu hna kan hawl tik ah Pathian ih lamhruai dan theih ding hi a si.Hi mi thawn pehpar aw in zum nak hnget nei lo tla kan si thei.Pathian hnen ih pum a pe aw taktak tu hrang ah cun khuitawk hman vasiseh la a feh paih ko ding.

4.Leitlun hna thawn peh aw in,"Hnatuan" le "a sunglawi mi hna" a thleidan awk nak hi cu bible thawn a rem aw mi le a rem aw lo mi kha a si.Pathian sunloih ih a um theih nak ding ah cun ziang vek hna khal hi a sunglawi mi hna hlir an si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 42

5.Kantuan ding mi hna thawn pehpar aw in Pathian lamhruai nak zohphahih, kan ralrin ding mi cu Pathian in milai, a sinak vek in hnatuan a pe ti hi a si.Cu mi cu kan um dan le ziaza pawl in a langter a si.

6.Zumtu pakhat cu Pathian in zumtlak lo mi hna tuan ding ah a fial lo ding.Zumtu cu khawvel le a thianghlim lo mi ah buai pi ding asi lo.

7.Kan hngilh lo ding mi pakhat cu lei hnatuan hi kan nunnak hrang ah a thupi bik a silo, Hi mi hi a net nak a rak si sawn.Carey inhmin than nak a co.a hna tuan mi an sut tik ah, a nih in thuthangtha sim thei ding in kedan ka thit tiah a sawn a si.Nun kan pek awk ngaingai a si ah cun kedan sia thirphah khal in Pathian a sunglawi thei a si.

Cuvek in dawr tampi tuah tu hmin thangtak John Wanamaker thawn pehpar aw in hi tin an rel.Sunday school hna a tuan lai ah ziang tluk in na buai ti ah an sut tik ah, a nih in, Sunday School zirh hi ka hna a si tiah a sawn ih a dang pawl kha cu hna tuan meimei an si tiah a ti.A tu hlan kum sawmngale panga ah khan Pathian ih thukam a si mi" A ram le a fel nak hawl hmai sa uh la thil dang hmuahhmuah a lo pe bet ding" hi mi hi ka kai top a si ti ah a ti.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 43

Hi mi hi kan hnilh lo ding mi thil thu pi tak cu a si.Pathian ih zaangfah nak cu a hmai sa ringring.Hnatuan hi cu pahnih nak a si.Hnatuan nak lam ah kan pek awk deuh tik ah buai nak a suak theu.Hi mi in Kohhran upa sih nak ih sin in suak ter.Hi mi caan a hlei in a lak ringring.Pathian hnatuan a ti buai a si.

Kan rel theu vek in a phi cu zumtui ro a co ding mi lak ih sinbum a tong.Jowedd in kei cu zianghman ka cang lo a sinan!"Company ah mal te sung tuanvo ka nei". Mi kut tang ih hnatuan din hmun ah a thupi bik hna cu ka tuan hmaisai lo ti ah a rak ti.

8.Hnatuan hi a pahnih nak kan ti tik ah,tuan nawn lo in ei in ding hawl nawn lo ih um ding ti nak a si lo.Pathian lam hoi ih hnatuan dan thiam ding kha a pawimawh a si.Pathian fa le pawl cun an pu le pawl hrang ah minit sawmruk sung hna tuan ding an si.Rin lo thil va um hman seh la a pelh ding a silo. A mah le mah cawm aw in a tuan ding mi a si.

Khristian hrang ih thei thiam har zet mi pakhat cu Pathian hrang ih a pek awk nak caan kha a hna tuan nak ih a pu in a rak siatsuah theu hi a si.Minung in hi ti vek caan te ah Pathian kan tih zah thiam ah cun Pathian khal in a cawisang ve ding ih, hnatuan thleng ding caan a um theu nan a siang lo ding.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 44

9.Kan hril ding mi pawl cu zumlo tu pawl ih tuah ding mi ah, kan nun kan rak hmang theu hi a si.Jesuh in" Mithi cu mithi in phum hai seh la,nang cu feh aw la Pathian uk nak thu va sim aw ti ah a ti" (Lk 9:60).Mithi cu zozo khal in an phum thei ko nan, rundam cia a si mi, a nung tu ih kaa lawng in Khrih ih rundam nak thu cu a sim thei ding asi.

10.Kan nih pawl cu ziangtik hman ah Khrih hrang si lo in a bal mi hrang ah tuan ding le nung ding kan si lo.Biak inn ah a hlu pe duh lo in,si pin pawl hnen ah pek ding a silo.

11.Mi pakhat in voikhat hnih feltak in atuan ih tangdor tak in Pathian ah a pek awk tik ah, Pathian in a hna tuan a thang ter a si.A tik cu le caan pawl Pathian hrang ah a hmang lo nan, midang vek in Pathin in a pe thotho a si. A silo hman ah hmundangah le ram dang ah thuthangtha an sim, an zirh nan,an ei le in hrang ah a buai lo.Pathian in in fial ah cun a tul mi hmuahhmuah a mah in a tum aw thluh a si.Hudson Taylor in,” Pathian hna hi, a duh nak vek in kan tuan ah cun Pathian in bawm lo in mi a tan dah lo” ti a sim.

12. Leitlun mi pawl in hnatuan thangso pawl an cawisan awk lai ah zum tu pawl cun, cu tik vek cawisan pawl cu hahio lo ten an um thei hi tha zet mi a si.Fa tete ih Khrih saal tuan cu ram pi uk tu si hnak in a tha deuh. Pathian duh nak thawn hnawmhlon tu si hi, Pathian duh nak tel lo America hruai tu sih hnak in a tha sawn.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 45

Hi pawl hi ruah ding ngaingai an si ih zum tu mino pawl in a hnatuan kha zoh thiam in hril thiam ding a poimawh na sa.Pathian in a hna tuan nak ah a kuat a si tih mi kha fiangzet in theih a tul ih, Khrih ih rundamnak hrang ah pek awk nak nei ve lo in ol ai tak ih um men ding a si lo.Zum tu dik tak cun Pathian hrangah pek awk nak hmunkhat te a nei a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 46

Puhmawh hawl nak,bumnak le relh thup nak

Khrih ih in dil mi in, in nor tik ah puhmawh hawl nak, thuphan per nak,relhthup tum nak nun hi neih a si theu.Cuvek ih relh thupnak cu “kanun ding hi a thupi a si lo maw” ti vek ruah nak hi a rak si.A tuah kan nih pawl cu rundam tui kawh nak cu “elnak” puhmawh hawl in kan um theu.

A lar zet mi pakhat leh cu “ kan hmai lam hrang kan ruah a tul”a si lo maw? Ti hi a si.

Tu hlan ah nisuah nak lam ih mino pakhat cu a nunnak pumhlum in Pathian hnen ah hlan aw ding in nase zet in a pe aw.Sunglam ih sin phurnak a nei ih, tha khal a tho na sa.Sumdawngpa le biaknak lam ih upa le pawl cu thu aron hai.An nih in tleirawl pa rak ngai hnik na hmai lam hrang na ruah a tul a si ti ah an sim

A nih cu hlawh maan sang ngah tu a si ih a hmai lam hrang thungaithlak in a ruat maw?Cu ti vek ih sim tu dang khal a nei hnuaihni,”a sin an inn ah pakhat tal um a tul”.Cuti vek ih tong hmang pawl cu zum tu pawl hrang ah letnet pai ih a feh tu pawl thawn a bang aw zik vek an bang, an thin sung ah cun mai hnatuan tan ih tuar ding taktak cu an sung ah a um lo.Rundam nak thu sim ding ah a feh tu pawl bawm ding ah mihrek khat cu Pathian in a lang ter theu a dik ko nan,tha nau mi, ningzah nei pawl ih harsat nak le tuar nak lam zin par ih mi lam a hruai lai ah, mi cakvak, miraltha, mino pawl cu inn ah anrak tang theu hi cu a mak a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 47

Acang thei mi thil pakhat cu,an fim thiam nak pawl cu Khrih hnatuan nak hnak ih thasawn ih hmang thei ding ah an ruat.Curuangah an fim nak hnak ih thasawn mi Pathian hna tuan ding in a kawh tik ah hlan aw ding le pe aw ding ah an laklawh aw ciamco.Ka fim nak hi khui tawk ah ka hmang ding ti in hmun le ram hril ding kan si lo.Kan fim nak , kan theihnak pawl hiPathian hrang ah a tlak a si kan ti a si le ve ten, Pathian sih nak,a dinhmun kha,kan niam ter a si.Ziangkim hi Pathian hnen ih kan ngah mi an si thluh.Kan talent le fim nak hi a mah tawk ten a tha ko nan, cu mi pawl ih that nak bik hmun cu Khrih ih kee hram ah a si.Paul tla talent sang, mifim a si.Lei tlun fimthiam nak thawn pehpar aw in hi tin a rak ngan:

Sikhalsehla hibangtuk thil miat nak ih ka rak ruah mi pawl hi a tu ah cun Khrih ruangah a zaten sun nak ah ka ruat theh zo. Hithil pawl lawng a silo;thildang ziang tin kim khal hi ziang hmuahhmuah hnak in a sunglawi sawn mi ka Bawipa Khrih Jesuh ka theih ruangah cun

sunnak pittawp ah ka ruat a si.a mah ruangah ziang hmuahhmuah cu ka hlon theh; Khrih ka co thei nak ding ah”(Phili3:7,8).

Khrih hrang ah nunpum hlum pek awk kan tum lai ah, kei cu ka tar tuk zo tit u khal kan um lai.Cuvek pawl ngai ding ah na tar zo maw si ti in fiang ten sut awk mei ding hi a si.

A dang mawh puh pakhat leh thung cu “ innsang hnatuan” hi a rak si, nu le pa a si lo le nupi le pasal le fanau pawl hmang in a hrang ih pe aw thei lo ding ah in pek mi maw an si, hi mi hi ruah a tul na sa ih hi ti vek in Pathian in a tumtah mi le ka hrang ih that nak ding pawl hi a kham ding maw si. A silo Pathian in a hrang nun ape aw tu pawl ih inn sang ah hi ti vek in a tan lo ding.a Asinan hmai sa bik ih kan tuah ding mi cu”Pa,nu, nupi,fanu,nau le pawl hnak in a mah kha kan duh bik a tul asi (Lk 14 : 26).

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 48

Mitha hrek khat pawl cun fim thiam nak nei lo ah an ruat aw ih ruang ah nunpumhlum hlan aw ding ah an aw loksong zet.Asinan, hlan aw ding ah fimthiam nak a tul lo.Khrih cu a lawng mi beel khal a khat ter thei a si. Pathian ih kawh nak ah hin minung in cintawk kan tuah, asinan Pathian kawhna le fialnak ah mit hmai pek deuh mi a nei lo.Netabik ah Khrih ih taksa peng an si ih ruang ah an fim ih a dik mi hnatuan hmu ding in Khrih cu an pan a si.

A zate lak ih riahsiat za bik puhmawh hawl nak cu “Pathian in a hrang ah a za ten hlon a siang lo, ka tuah duh mi lawng in fial” ti hi a si.Ralkap sihdaan ih a feh tu pawl kha rak ruat hnik aw: Hmainor ding ih thu an pek tik ah G.I in an nih pawl ih meithal pawl a long thluh ih kan bawipa in hmai in nor ter taktak mi a silo, hmai nor duh nak lawng kan thei ti ah a ti.Cuvek thawn cun do awk nak ah neh nak an lak dah lo ding.Neh lo tu an siring ring ding a si.

Hi mi pawl in milai pawl ih Pathian fial mi paih lo ruang ahpuhmawh an hawl mi a si.In rundam nak ruangah pek awk nun nei lo ding ti nak a um lo.

Pathian in “ka fapa na thinlung I pe aw a tih vek in, nang ziang na pek ve ding?

Puhmawh nahawl ding maw, nangmah na pe aw ding?

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 49

Phurzet le Hearzet ih nuncan

Khrih cu ziangtin kim co ding ah a phu asi.Kan hrangah a thi a si ah cun,a hrangah kan thih ve a mawi asi.A taksa pum kan hrang ah a pek ah cun, a hrangah kan pek ve a tul asi.

Zumtu diktak tih mi cu a Bawipai hrang ih thingam kha a rak si.Khrih cu hmuhsuam nak,relsiat nak le hrem nak in tuar sak tu a si. Leitlun thawn a rem aw thei lo.A thatnak le a si nak pawl cu a hlo thluh a si.

Cawn tlak zumtu cun duh hiar nak, phur nak thawn a nung a si.Khrih hrang ah a alh mi meipi vek an si.”Kei mah ah phur nak a um, cumi cu Pathian ka duh nak hi a si” ti ih a tong tu Count Zingendorf vek an si.Thil dang pawl cu pahnih nak an si.

Pathian ih fa le pawl cu,Pathian an thawi nak ding hrangah a tawk zo ti a um ve lo.A neih mi sum le pai, an nunnak pawl tla Pathian thu neih nak ah an ret ih an nung a si.

Robert Arthington vek in zial cu ihkhun ah, thingkuang cu cabuai ah lung awi tak in ka hmang ding.Khrih tel lo ih minung pawl an hloral thluh ding hnak in hi vek in kan tuah ding tiah a ti.

Khrih ih dungthlun tu pawl cu leitlun dan ih nung tu an silo.An fim nak pawl kha hlon in an thlun.Minung nunnak ah anbuai lo.Midang pawl ih ai bik, a dik bik an tih mi pawl kha Khirh hrangah an hlon thluh.Khrih dung thlun tu pawl cu, Khrih ih duh nak vek in temtawn mi an si.Thupek mi cu an ngai sang ih an thlun a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 50

Khrih hrang ih nun a hlan aw tu pawl cu, thlen dah lo nak hmun, mai suah nak ram si lo, hmun dang ih ruah san nak nei lo pawl ih um nak ah rinum tak ih a Bawipai hrang ih nung tu pawl an si.

A nih cu leitlun pawlkom nak duh lo tu, lei thil lawng ruah san nak le duh nak a nei lo, leitlun thil le ri can ngam tu tih phan nak nei lo tu, a lei nunnak ziang sear lo tu, thih nak a tih lo tu, din hmun zoh lo tu, a thleng aw dualdo lo tu, Khrih ih rundam nak pakhat lawng kai hngat tu, mi aa vek a si tu le Khrih hrang ih miaa vek ih ruah tik ih lung a awi tu an si. A nih cu a zuam zet tu, thih ngam ko ih tan tu, leitlun thawn pehpar aw lo in, Khrih thawng in thil mak a tuah tu ah sihram seh. Zo hman ih ziang siar lo mi sihman seh la an nih cu milianpa. mihausa, ram uk tu mi upa, leitlun ih hmin thang, mi fim, thluaktha ti in an kawh tik khal ah a hngal lo tu a si. Hmunkhatkhat ah an rel ding ih thiding hman siseh la an tong ding mi cu colh can a um lo tlangpar, hmunrawn, tipi par le kham lak ah an tlan theu. Ringzet in an tap ih, dimdoih nak um lo in Thawng inn ah khal an au ih, tisuar lak khal ah an dai cuang lo. Thu nei tu pawl hmai ah le singpahrang hmai khal ah thu dik hrang ah an ding. A au aw tla cu thihnak lawng in a dai ter thei a si. Culawng silo leithih nak ih meikhu le mei alh lak ah mi athat tu, mi hrokde, a do aw tu, mipuar thau pawl hrang ah thlasuah an pe a si. Cutivek ih zum nak nei pawl cu a tui ni ah Jesuh Khrih in a hawl rero lai si.

Pathian in in hawl rero vek in, a tu khal a hawl rero a si. A kee neh par ih ti fen mi vek ih fen a si mi, mipi pawl hrang si lo Pathian hmai ah anmah le anmah a thapaw ih rin nak ih a pe aw tu pawl lawng Pathian in a ma mawh a si.

NA HMAILAM HRANG RUAH NAK - 51

Pathian in Rowland hill vek “thinlung sung ih a ram hrang ih an phur nak kha a so ih a so tu pawl” kha a duh a si. Pathian in Chalmers vek minung a mai lungput a nei tu, ti mi tongkam ruang ah mi ih lom mi pawl kha a duh a si. Pathian in Herry Martyn vek “ Pathian hrang ah meialh vek in ka rak alh pei a rak ti ve tu pawl kha a duh a si.

Tu ni ah mino tam pi cun an caan tha hi pumcawm nak le sumdawn nak ah an pek awk a si. A ram hrang pumpe aw in thih khal an man. Lian ding ah leitlun cu an hel. Hruai tu pakhat si thei ding ah sun le zan in an zuam rero.

Mi mawi, hmin than duh ah an kut zung pawl tla ruh lawng tang dingah an tuah. Phungzi le tilahsin si ding ah pasal, nupi neilo ding ah kham awk nak an tuah. Minta, mintaami si ding ah a har zet mi pawl an ciat ih, an pum cawm awk nak ding ih hna tuan pakhat khat ngah ding ah kumhra lai an zir. Jesuh hrang ah ziang na tuah duh? Nathianlung hrekkhat si lo na ziang kim hi Pathian hrang ah na pek pei maw?

A tu ah na sir aw ding maw, Milian pa vek in hell na thlen hnu lawng ah na sir a w ding ? Ruattha thlang aw.

